

Editura SAECULUM I.O.
ISBN 973-9399-16-9
Editura VESTALA
ISBN 973-9200-95-8

© 1994, 1996 by Gustav Lübbe Verlag GmbH, Bergisch Gladbach

Volumul de față reproduce cele două tomuri ale lucrării *Sphinx. Geheimnisse der Geschichte*, Gustav Lübbe Verlag, 1994 și *Sphinx, 2, Geheimnisse der Geschichte, Von Marco Polo bis Rasputin*, Gustav Lübbe Verlag, 1996.

© Toate drepturile pentru versiunea românească sunt rezervate Editurii SAECULUM I.O.

Hans-Christian Huf

S F I N X
T A I N E L E I S T O R I E I
I - II

Traducere din limba germană de
MAGDA PETCULESCU

Editura SAECULUM I.O.

București, 1999

Editura VESTALA

Respect pentru oameni și cărți **BIBLIOGRAFIE**

- Bokhanov și alții: *The Romanovs. Love, Power and Tragedy*, Londra 1993;
- Carmichael, Joel: *Revoluția rusă. De la răscularea poporului la victoria bolșevismului februarie – octombrie 1917*, Hamburg, 1967;
- Fülöp-Miller, René: *Diavolul sfânt. Adevărul despre Rasputin*, Leipzig, 1994;
- Hersch, Elisabeth: *Rasputin. Secretul puterii sale*, München, 1995;
- Iroșnikov, M.L.Prozai/Ju. Șelaiev: *Nicolai al II-lea. Ultimul țar rus*, Moscova, 1993;
- Iusupov, ducele Felix: *Sfârșitul lui Rasputin. Amintiri*, München, 1985;
- Massie, Robert K: *Die Romanows. Das letzte Kapitel*, Berlin, 1995;
- Massie, Robert K: *Nicolai și Alexandra. Ultimii Romanovi și sfârșitul Rusiei țariste*, Frankfurt/M., 1968;
- Mihai, prinț al Greciei: *Nicolai și Alexandra. Ultima familie de țari – în viața particulară*, München, 1992;
- Pearson, Raymond: *The russian Moderates and the Crisis of Tsarism 1914–1917*, Londra, 1977;
- Radzinsky, Edzard: *Nicolai al II-lea. Ultimul țar și vremea lui*, München, 1992;
- Radzinsky, Edvard: *The last tsar. The Life and Death of Nicholas II*, New York, 1993;
- Scheck, Werner: *Istoria Rusiei. De la origini până la Uniunea Sovietică*, München, 1977;
- Stöckl, Günther: *Istoria Rusiei*, Stuttgart, 1973;
- Vîrobova, Anna: *Strălucirea și decăderea Romanovilor*, nelocalizat, 1962.

Cuprins

Introducere (Hans-Christian Huf)..... 5

PARTEA I

REGATUL REGELUI MINOS (Michael Gregor)

Creta – paradisul pierdut	12
Labirintul Minotaurului.....	12
Palatul regelui Minos.....	17
Zeu-taur sau monstru?	21
Perioada de aur a Cretei.....	23
Scrierea misterioasă de la Phaistos.....	28
Palatul morții	29
Locul de obârșie al zeilor.....	34
Sacrificii la Anemospilia.....	34
Blestemul zeilor sau lucrătura omului?	37
Un popor de războinici	45
Prăbușirea regatului minoic.....	46

HANIBAL – SPAIMA ROMEI (Heiner Stadler)

Despre legende și mituri	50
Cel mai bogat oraș al lumii.....	52
O putere tânără intră în război	55
Ascensiunea lui Hanibal ca șef al armatei	58
Declarația de război.....	61
Drumul spre est	64
Asaltul împotriva Italiei	72
Cel de al doilea an de război.....	75
Cannae	79
Cartagina	81
Demoralizarea învingătorului	85
Hanibal ad portas.....	86
Prăbușirea.....	88
Epilog	91

CLEOPATRA – ULTIMUL ZÂMBET AL FARAONILOR

(Günther Klein și Norbert Dürring)

Surpriza

Palatele de pe fundul mării.....	96
O descoperire norocoasă.....	98
Orașul de aur.....	101
Apariția unui curtezan nou.....	104
O călătorie de dragoste.....	106
Urmărirea.....	110
Celebri și huliți: străbunii Cleopatrei.....	112
„Urâsc regina“.....	117
Mireasma Orientului.....	122
Cultul lui Dionysos.....	127
Monede noi.....	129
Orientul împotriva Occidentului.....	131
Trădătoarea.....	131
Amurgul zeilor.....	134
Cine a fost Cleopatra?.....	137

HUNII IAU CU ASALT EUROPA

(Jens-Peter Behrend și Eike Schmitz)

Invazia din răsărit.....	142
Aparițiile din mlaștină.....	145
Armele miraculoase.....	150
Carnea de sub șa.....	156
Marea migrație.....	158
Nașterea unui erou.....	160
Sânge pentru aur.....	162
Regele a murit.....	165
Cucerirea puterii.....	166
„Spaima întregii lumi“.....	169
Limitele puterii.....	172
Bătălia din câmpiile catalaune.....	174
În întâmpinarea declinului.....	178
Moarte și transfigurare.....	179
Jelit cu sânge de bărbat.....	181
Prăbușirea imperiului.....	185

CURSA PENTRU CAMERA DE CHIHLIMBAR

(Ulrich Lenze și Nina Steinhauser)

Urme.....	188
Aurul mării.....	189
Cadourile pecetluiesc prietenia.....	193
Furtul operelor de artă din ordinul conducătorului.....	198
Începe un roman polițist.....	202

Stasi (securitatea fostei RDG) caută asiduu camera de chihlimbar.....	207
Minunile au nevoie de ceva mai mult timp.....	209
Mărturisirile Gauleiterului Koch.....	212
Secretul lui Boris Elțin.....	216
Cine caută, găsește.....	220

PARTEA a II-a

ASALT ÎMPOTRIVA ASIEI. ALEXANDRU CEL MARE CUCEREȘTE LUMEA

(Jens-Peter Behrend și Eike Schmitz)

Luptător pentru unitate.....	226
Nașterea unui zeu.....	228
Elevul lui Aristotel.....	229
Uciderea regelui.....	231
Consolidarea puterii.....	232
Spre Asia.....	235
Propagandistul.....	235
Organizare și planificare.....	239
Minuni și semne.....	241
Lupta decisivă de la Issos.....	242
Comorile Orientului.....	244
Faraon și fiu al zeilor.....	246
Rege al Asiei.....	247
Babilonul păcătos.....	248
Persepolis în flăcări.....	249
Moartea lui Darius.....	250
Un suveran necontrolat.....	251
Războiul de gherilă.....	252
Conspiratori și atentatori.....	254
Capătul lumii.....	256
Război pe Ind.....	257
Decizie în junglă.....	258
Traversarea fluviului în stare febrilă.....	260
Marșul morții prin deșert.....	261
Nuntă și moarte.....	264

VIKINGII – GENILE DIN ÎMPĂRĂȚIA FRIGULUI (Günther Klein)

Eroi îndrăzneți.....	270
Frig și mizerie.....	271

O descoperire senzatională.....	275
Pe mare.....	277
Povestea succesului.....	278
O viață mai bună.....	281
Insula din foc și gheață.....	282
Mereu mai departe!.....	284
Drumuri prin deșertul mării.....	287
Enigmatica Vinland.....	290
Marea înșelătorie.....	292
Febra vikingilor.....	294
Descoperire norocoasă în deșert.....	297
Zonă comercială mondială între mări.....	300
Orașul scufundat.....	301
Răspunsuri din mare.....	302
Războaie fratricide.....	305

FRIEDRICH AL II-LEA – REGE

ÎNTRU CER ȘI PĂMÂNT (Michael Gregor)

Castelul misterelor.....	310
Mistica cifrelor.....	312
Cerul pe pământ.....	313
O vizită virtuală la Friedrich.....	314
O poartă spre infinit.....	315
Tiranul din Sicilia.....	316
Ascensiunea vulturului.....	321
Între Orient și Occident.....	322
Înșușirea coroanei.....	324
Împăratul curios.....	328
În trezoreria Vaticanului.....	330
Manuscrisul pierdut.....	332
Blestemul sudului.....	334
Uciagașul soților sau iubitul femeilor.....	336
Arma secretă a papei.....	338
Cine este următorul după Dumnezeu?.....	341
Disparația dinastiei Staufer-ilor.....	342
Salvarea mumiei.....	343

CĂLĂTORIILE FANTASTICE

ALE LUI MARCO POLO (Hans-Christian Huf)

<i>Il milione</i> sau jumătatea istoriei?.....	346
Veneția – orașul lui San Marco.....	347
Despre Călăreții Apocalipsului și despre Paradis.....	349
Cine a descoperit China.....	353

Cine a scris <i>Minunile lumii</i> ?.....	355
O misiune tainică.....	359
Pe drumul mătăsii.....	362
Capitala hanului: Khanbalik.....	367
Despre obiceiuri ciudate și șerpi cu două picioare.....	370
Paradisul pe pământ.....	374
Cea de a doua misiune fantastică: reîntoarcerea acasă.....	378
Revenirea lui Marco la Veneția.....	380

LUCREZIA BORGIA ȘI LEGĂTURILE DE FAMILIE LA VATICAN (Ingo Hermann)

La mormântul ducesei.....	384
Cine este Lucrezia.....	386
Ce om... ..	390
Sub anatema lui Savonarola.....	392
Fratele cel rău al Lucreziei.....	395
Cesare, Machiavelli și rațiunea de stat.....	396
O perioadă contradictorie.....	402
Un maestru al legendelor din Germania.....	403
Blestemul lui Borgia.....	406
Papa – victimă a copiilor?.....	409
Forța de propulsie a legendelor.....	412
Forța de propulsie a denunțurilor.....	414
Forța de propulsie a urii împotriva străinilor.....	414
Forța de propulsie a misoginiei.....	416
Forța de propulsie a invidiei.....	418
Epilog la mormântul din Ferrara.....	419

RASPUTIN – UN DEMON SFÂNT LA CURTEA ȚARULUI

(Ulrich Lenze și Nina Steinhäuser)

Un cadavru în gheață.....	422
Un tânăr din Siberia.....	423
Un tânăr din St. Petersburg.....	428
O legătură invizibilă.....	434
Rasputin la curtea țarului.....	439
La apogeul puterii.....	444
Nenorocire peste Rusia.....	450
Dacă mi se va întâmpla ceva... ..	455

CRETA – PARADISUL PIERDUT

Creta a rămas până astăzi o insulă a misterelor. Înflorirea ei a fost înconjurată de-a lungul mileniilor de legendele zeilor și ale eroilor. Și totuși grecii și romanii nu au uitat niciodată grandoarea acestei insule, aflată la întretăierea Europei, Asiei și Africii. Regatul minoic, botezat ulterior astfel după legendarul rege Minos, a devenit izvorul mitologiei greco-romane. Aici s-ar fi născut părintele zeilor – Zeus. Rhea, mama lui, a trebuit să îl ascundă de tatăl său Cronos, care era mâncător de copii, într-o peșteră a muntelui Dicte. Când a crescut, întrupat într-un taur impozant, a ademenit-o pe prințesa Europa, a răpit-o și a dus-o peste mare în Creta. Împreunându-se cu ea, a dat naștere dinastiei cretane. Fiii lui, semizei, s-au numit Minos, Rhadamanthys și Sarpedon. Minos a ajuns pe tronul regal.

Legendele au fost transmise prin viu grai. De-a lungul timpului povestitorii au adăugat de la sine și au răstălmăcit legendele. Încercarea de a desprinde adevărul din ele este temerară și zadarnică. Mulți dintre eroi apar ca regi sau prințese, dar, în alte părți, tot ei sunt zeii. Cercetarea istorică a opinat multă vreme că miturile și legendele sunt o fabulație; în ele nu trebuia să se caute nici un eveniment petrecut în realitate. Același lucru era valabil și pentru legenda regelui Minos și a *Labirintului Minotaurului*.

LABIRINTUL MINOTAURULUI

Legenda spune că Minos i-a cerut inventatorului și constructorului Dedal să facă o casă cu coridoare și trepte ascunse. Dedal a făcut o minune, o grădină înșelătoare din piatră – un labirint, din care nimeni nu mai putea ieși, după ce intra. Mai târziu, regele Cretei a vrut să știe dacă domnia lui în Creta este în siguranță. L-a implorat pe Poseidon să îi dea un taur drept semn că domnia lui se bucură de bunăvoința zeilor. Minos a promis să sacrifice animalul ca ofrandă adusă zeilor. Din adâncul mării Poseidon i-a trimis un superb taur alb. Văzându-l, Minos a devenit avar și a dus animalul, în secret, în turma lui.

Zeii nu s-au lăsat înșelați, deci Poseidon a pregătit o răzbunare cumplită. Cu ajutorul Afroditei, a făcut ca soția lui Minos, regina Pasiphae, fiica lui Helios, să se îndrăgostească de taur. Animalul nu a fost încântat de apropierea reginei și a fugit de ea. Dedal a găsit iarăși o soluție genială. A construit o vacă din lemn, pe care a îmbrăcat-o într-o piele de animal. Pasiphae s-a ascuns în ea și l-a păcălit pe taur. Curând regina avea să nască un monstru: un băiat cu cap de taur. Noul născut nu a putut fi ascuns de regele Minos, care l-a luat pe bastard, l-a botezat Minotaur și l-a ascuns în labirint, iar pe Dedal l-a aruncat în închisoare.

Nu peste multă vreme, regele a fost din nou lovit de soartă. Fiul lui iubit, Androgeos, era plecat la Atena pentru a participa la concursurile sportive. Era de născut învingătorul pentatlon, unde nu avea rival. Învingătorii nu s-au putut împăca cu soarta și l-au ucis. Minos, sfâșiat de durere, și-a trimis flota împotriva Atenei pentru a se răzbuna pe criminali. Atena a fost înfrântă și a trebuit să cedeze în fața învingătorului, care a cerut jertfe umane. La fiecare nouă ani, 14 copii, șapte băieți și șapte fete, trebuiau trimiși în Creta, unde erau aruncați în Labirint ca mâncare pentru Minotaur. Atena a plătit mult timp acest tribut, până ce Tezeu, fiul regelui Egeus, a plecat benevol cu victimele în Creta. Tatălui său i-a promis că va întinde o velă albă, dacă se va întoarce victorios din lupta cu Minotaurul.

Tezeu intră cu ajutorul Ariadnei în Labirintul din Cnossos și îl învinge pe Minotaur.
Pictură antică pe un vas, circa 540 î.Hr.

Când atenienii au coborât în portul Cnossos, fiica regelui Minos, Ariadna, l-a văzut pe erou și s-a îndrăgostit de el. Cum putea ea oare să-și salveze iubitul de fratele ei vitreg? I-a făcut rost de o sabie vrăjită și a inventat un vicleșug. A legat la intrarea în Labirint capătul unui ghem de lână roșie și i-a dat ghemul lui Tezeu să-l desfacă pe drum. El a putut să-l învingă astfel pe Minotaur și să scape din Labirint. Paznicii au fost distrași de o întâmplare nemaivăzută: doi oameni zburau asemeni păsărilor deasupra orașului Cnossos. În închisoare, Dedal a făcut aripi de ceară pentru el și pentru fiul său, Icar, și a încercat să scape din insulă.

Și Tezeu a izbutit să fugă cu ajutorul Ariadnei. Amândoi au ajuns pe insula Naxos. Cele petrecute aici diferă în funcție de variantele legendei. Cea mai cunoscută este aceea în care sunt amestecați mai mulți zei: Tezeu a plecat spre Atena fără Ariadna. Dar a uitat să schimbe vela neagră cu una albă, cum îi promisese tatălui său. Văzând semnul nefast, Egeu s-a aruncat în mare de pe o stâncă. De atunci ea se numește Marea Egee.

În anul 750 î.Hr., când Homer consemna pentru prima oară numele Minos, Dedal, Tezeu și Ariadna, Creta era de multă vreme o țară cucerită și populată de multe popoare:

„E-o țară,
Ce-i zice Creta, mândră, roditoare,
Cu ape-n jur, că e-n mijlocul mării,
Și oamenii foiesc în ea puzderii.
Pe-ntinsul ei sunt nouăzeci de-orașe
Cu fel de fel de limbi. Ahei și mândri
Eteocreți, cidonieni alături
De doriene războinici și de oameni
Dumnezeiești pelasgi. Între orașe
E unul mare, Cnossos, unde Minos
Fu împărat la nouă ani și cel mai
Apropiat de Zeus.“

Potrivit legendei, Minos se retrage în lumea umbrelor și stă acolo pe tron pentru a-i judeca pe morți. După câteva secole, din înțeleptul Minos literatura greacă a făcut un spirit al răului. Strălucitoarea Atenă nu a putut admite că altădată era tributară puternicei Crete. Deci legenda a fost rescrisă. Filosoful și naturalistul Aristotel, profesorul lui Alexandru cel Mare, căzut ulterior în dizgrație la greci, se îndoia de imaginea regelui Minos din timpul lui: „Poeții noștri i-au atribuit întotdeauna un prost renume lui Minos, iar pe scenele antice era mereu minimalizat. Nu a fost salvat de faptul că Hesiod l-a denumit cel mai bun dintre regi și nici că Homer îl considera un om de încredere al lui Zeus.

În închisoare, Dedal a făcut aripi pentru el și pentru fiul său Icar și a încercat să scape din insulă. Icar s-a apropiat prea mult de Soare și a căzut (pictură de Carlo Saraceni, sec. XVI/XVII).

Au fost crezuți mai degrabă autorii tragici. Ei îl puteau înfățișa pe Minos ca un tiran crud și arbitrar, deși legenda îl prezenta ca pe un rege înțelept și făcător de legi“.

Învingătorii au adăugat deseori defecte zeilor învinșilor. Poate că, inițial, înfricoșătorul Minotaur fusese în Creta un zeu-taur venerat. Și alte comunități religioase, care au apărut mai târziu, au transformat zeitele „păgâne“ în vrăjitoare rele.

Taurul a jucat în Creta un rol important în cultul religios. Figuri de taur din argilă și aur, cu coarne puternice, au fost readuse, după milenii, la lumina zilei. Arheologii au rămas uimiți la descoperirea picturilor murale ce înfățișau săritori curajoși pe spatele taurilor. Descoperirile acestea nu au fost făcute în Creta, ci în peninsula Peloponez, legată de Grecia continentală. Germanul Heinrich Schliemann a început să facă săpături arheologice în 1876 la Micene și Tirynth.

Schliemann s-a născut la Mecklenburg, ca fiu al unui preot sărac de țară. După ce a făcut avere ca negustor în Rusia și în California, și-a dus la îndeplinire un vis din tinerețe: a început să caute urmele legendarilor eroi antici. Germanul a luat în serios legendele și a regăsit locurile despre care v-am relatat. Pe litoralul Asiei Mici a descoperit locurile descrise de Homer în *Iliada* ca

teatru al războiului de zece ani al Troiei. Din ruinele, în mai multe straturi, ale vechiului oraș a fost scos foarte mult aur, iar Schliemann a vorbit de „comoara regelui Priam”. Eroare, deoarece curând avea să se descopere că acest aur fusese îngropat în pământ cu mult înainte de existența regelui înfrânt în războiul troian.

La începutul campaniei de săpături, Schliemann era un arheolog diletant. Specialiștii l-au acuzat că e un căutător de comori, dar descoperitorul Troiei nu s-a lăsat intimidat. A căutat în Peloponez cetatea regelui Agamemnon din Micene, conducătorului armatei grecilor care au luptat la Troia. Din nou norocul a fost de partea lui. A găsit morminte străvechi regale, cu obiecte scumpe, printre ele: o mască mortuară din aur curat, care, în opinia lui, putea fi numai „masca lui Agamemnon”. Din nou s-a înșelat, dar aceasta nu a minimalizat importanța descoperirii. Principii achei, îngropați la Micene, au trăit cu câteva secole înaintea perioadei când se crede că a avut loc războiul Troiei. Dar prin săpăturile sale, Schliemann a dovedit că din vechile legende se pot totuși deduce anumite fapte istorice.

Schliemann nu s-a declarat satisfăcut de descoperirile lui senzaționale. A plecat în Creta pentru a căuta acolo palatul legendarului rege Minos.

În religia cretană, taurul a jucat un rol important. După mii de ani, acest cap de taur a fost readus la lumină.

Pe o colină denumită Cnossos s-au găsit cioburi și tăblițe de argilă cu semne indescifrabile. Un cretan a săpat la fața locului și a dat la iveală zidurile unei clădiri mari. Schliemann a fost convins că la Cnossos se putea găsi mai mult. Dar, în 1889, Creta făcea încă parte din Imperiul Otoman, iar turcii au fost dispuși să vândă terenul numai la un preț exorbitant. Schliemann a renunțat, deziluzionat și a părăsit Creta lăsând lucrurile neterminate.

Cât de adevărată a fost intuiția lui cu privire la Creta s-a văzut numai după ce englezul Arthur Evans a sosit pe insulă, câțiva ani mai târziu. Raporturile politice s-au schimbat radical în 1898, când Creta a dobândit autonomie.

Heinrich Schliemann a avut deseori norocul de partea lui la săpăturile de la Micene. Această mască mortuară din aur putea fi, după el, „masca lui Agamemnon”, dar s-a înșelat.

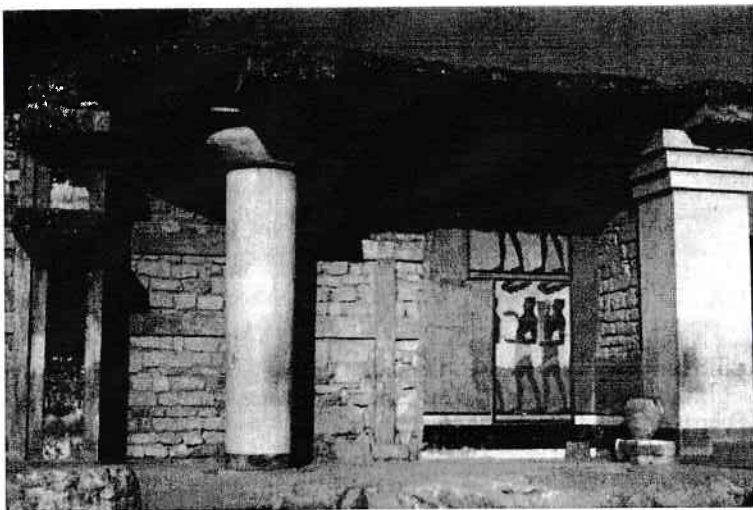
PALATUL REGELUI MINOS

Arthur Evans era director la Ashmolean Museum din Oxford când un negustor de artă i-a oferit spre cumpărare o piatră de sigiliu ce avea imprimată pe cele patru părți niște semne curioase. Hieroglifele nu erau cu siguranță de origine egipteană. Evans a devenit curios. Se afla în fața unui mister. A început să caute în întreaga Europă și a găsit sigilii similare, care păreau să provină din insula Creta. În 1894 a sosit la Heraclion și a străbătut întreaga Cretă. A găsit din nou pietre-sigilii. Erau puse pe lanț la gâtul sătenilor. Sătenii credeau că aceste amulete aveau puteri

miraculoase pentru ca tinerele mame să aibă lapte. Nici o țărancă nu a fost dispusă să-și vândă lui Evans talismanul, dar i s-a permis să facă copii. Astfel colecția lui de semne misterioase creștea mereu; nu puține dintre acestea păreau să fi fost descoperite în Cnossos.

În 1900, Evans – folosind o echipă de 150 de muncitori – a început să sape la Cnossos. Numai după câteva zile descoperiseră o întreagă arhivă cu asemenea plăci de argilă. Grafia folosită era superioară hieroglifelor de pe pietrele de sigiliu. Era probabil vorba de o contabilitate, de un fel de adunare, deoarece liniile trase sub rânduri păreau să indice mulțimi. Atunci Evans a făcut prima mare descoperire: o bucată de tencuială pictată în multe culori, pe care se putea recunoaște o figură cu păr lung, negru, ce avea în mână un vas în formă de cornet. Au mai fost scoase cu grijă alte asemenea bucăți cu resturi asemănătoare de culori, părți ale unei mari picturi murale vechi de milenii. Pentru Evans aceasta era dovada că a ajuns pe locul unui mare templu sau palat.

Englezul se afla acum în fața aceluși probleme, pe care le-au avut și alții înainte sau după el. Cum să interpreteze nenumăratele obiecte găsite, fragmentele de vase și figuri, resturile de coloane și grinzi carbonizate, scoase la iveală de muncitorii lui? Ce pietre de temelie au aparținut unei clădiri sau alteia și din ce perioadă erau? Munca arheologului, ca a oricărui om de știință, trebuie să se ghideze după o logică de fier și să fie dublată de fantezie.

Arheologie aventuroasă: englezul Arthur Evans a căutat palatul din Cnossos. Una din primele descoperiri a fost un fragment de pictură, care înfățișa, după el, o procesiune a unor bărbați tineri.

Continuând cercetările, Evans a descoperit o sală bogat colorată cu un scaun bizar.

Era oare tronul regelui Minos? Misterul nu a fost dezlegat nici până astăzi.

Evans a interpretat fragmentele de pictură ca fiind o procesiune a unor bărbați tineri. Pe baza unor comparații, știa că minoicii, ca și egiptenii, reprezentau bărbații într-o culoare maronie-ocru, iar femeile într-una albă. A mai fost descoperită o pictură murală, interpretată tot ca o procesiune la care participau 448 de persoane. Muncitorii au ajuns apoi într-o încăpere lungă de trei metri și largă de doi metri, din care ducea în jos o scară. La început s-a crezut că ar fi o cameră de baie. Curând arheologii au descoperit în spatele ei un spațiu mare, în care o bancă de piatră se întindea de-a lungul a trei pereți, iar în mijloc se afla un tron de piatră. Acesta era făcut dintr-un bloc de alabastru și nu avea nici o asemănare cu tronul din timpul faraonilor sau cu cel din Orientul antic. Evans era acum ferm convins că a descoperit palatul regal din Creta, pe tronul cărui stătuse odată regele Minos.

De atunci au fost făcute numeroase supoziții legate de sala tronului de la Cnossos. Unii învățați văd în ea locul unei procesiuni secrete de cult sub conducerea unui mare preot. Prima încăpere era, potrivit lor, o baie sfântă sau groapa șerpilor sfinți, venerați de egipteni. Având în vedere numeroșii urmași, șarpele era considerat simbolul fertilității. În templele închinare lor slujeau preotese. De aceea ar fi posibil ca o mare preoteasă să fi fost stăpâna tronului regatului minoic.

Poziția excepțională a femeilor în religie și în palat a fost atestată de multe descoperiri. Femeile erau egale cu bărbații la ceremonii și își arătau cu mândrie vestmintele, coafurile și sânii goi.